

5 Universitat

L'estament superior del sistema d'educació formal s'ha de considerar per separat, perquè té un paper essencial en l'educació ambiental: forma els professionals del medi ambient, ha d'estimular una major sensibilització ambiental en tots els estudis, i ha d'ampliar el coneixement de la problemàtica socioambiental a través de la recerca sobre el medi ambient i l'educació ambiental. L'EBEA fa referència especialment a la Universitat de les Illes Balears (UIB), l'única a l'arxipèlag, encara que d'altres competeixen ja en la formació dels ciutadans illencs.

La Universitat, a més, també hauria de ser pionera i model en gestió ambiental i receptora de les demandes en matèria de medi ambient i educació ambiental dels altres marcs d'acció considerats en aquesta estratègia.

Sectors:

Els sectors de la universitat són els següents:

- 1. Docència.** La generació de coneixement i la promoció del saber són les activitats més conegudes i definidores de les universitats. La docència té la responsabilitat de formar i sensibilitzar, tot basant-se en l'autonomia universitària, mitjançant titulacions específicament ambientals i l'ambientalització de tots els estudis. L'autonomia universitària fa possible i afavoreix l'ambientalització dels plans d'estudis.
- 2. Investigació.** Tot i ésser una funció bàsica de la universitat, cal incrementar els programes i projectes d'investigació en matèria de medi ambient, problemàtiques socioambientals i educació ambiental. La recerca encaminada a formular noves propostes envers la sostenibilitat hi hauria de ser prioritària. També s'hauria d'incloure l'educació ambiental en la formació dels investigadors.
- 3. Administració i gestió.** La universitat ha de ser capdavantera en la gestió ambiental: la seva política i gestió de personal, recursos i instal·lacions, ha de ser coherent ambientalment, i exemplar per a totes les empreses i institucions. La participació i formació del personal no docent és imprescindible per adoptar sistemes de gestió ambiental.
- 4. Extensió cultural.** De cada vegada més, la universitat s'introdueix en els àmbits de la formació no reglada de persones adultes, la difusió cultural i la informació i participació en fòrums socials diversos. Els recursos materials i humans de la universitat s'han de posar a l'abast de tota la societat.

5 Universitat

Objectius interns

Sectors:
Docència
Investigació
Administració i gestió
Extensió cultural

Organització

5.1. Comprometre la UIB en la gestió i la formació amb criteris ambientalment sostenibles

- 5.1.1.** Incorporació de compromisos relacionats amb la sostenibilitat i l'educació ambiental als estatuts de la UIB.
- 5.1.2.** Inclusió de criteris relacionats amb l'ambientalització de la UIB a les negociacions col·lectives.
- 5.1.3.** Priorització dels criteris ambientals en les contractacions de serveis externs i empreses subministradores.
- 5.1.4.** Aplicació generalitzada del codi de conducta ambiental aprovat pel claustre de la UIB.
- 5.1.5.** Valoració de la formació ambiental en totes les contractacions de personal de la UIB.
- 5.1.6.** Creació i posada en marxa d'un centre coordinador de totes les accions promogudes a la universitat en el marc de l'EBEA.

5 Universitat

Objectius interns

Sectors:
Docència

Organització

5.2. Impulsar la implantació d'estudis universitaris de temàtica ambiental

- 5.2.1.** Priorització de la temàtica ambiental en la implantació de nous estudis universitaris.
- 5.2.2.** Creació d'un grup d'estudi per a la possible incorporació a la UIB de noves titulacions específiques de caràcter ambiental, i especialment d'educació, formació i comunicació ambiental.
- 5.2.3.** Establiment d'incentius i convenis per al desenvolupament de programes universitaris de tercer cicle, màsters i cursos de postgrau de temàtica ambiental.
- 5.2.4.** Preparació d'un títol propi de la UIB d'educador ambiental.

5 Universitat

Objectius interns

Sectors:
Docència

Formació inicial del personal

5.3. Incorporar l'educació ambiental a la formació inicial dels estudiants universitaris

- 5.3.1.** Identificació de les necessitats formatives en matèria ambiental en els diferents estudis de la universitat.
- 5.3.2.** Posada en marxa d'un programa adreçat a donar a conèixer al professorat les demandes de la societat en matèria ambiental.
- 5.3.3.** Disseny i posada en marxa d'un programa d'orientació acadèmica per fomentar l'ambientalització dels estudis de primer i segon cicle.
- 5.3.4.** Establiment d'incentius per a la incorporació de la temàtica ambiental a tots els estudis i per al desenvolupament de programes interdisciplinaris sobre problemàtica ambiental i sostenibilitat.
- 5.3.5.** Inclusió de l'educació ambiental com a matèria obligatòria o optativa en tots els estudis de temàtica ambiental i/o relacionats amb les ciències de l'educació a la UIB.
- 5.3.6.** Instauració d'una assignatura de lliure configuració (Curs Permanent d'Educació Ambiental) de curta durada i a impartir de forma repetida al llarg de l'any acadèmic.
- 5.3.7.** Inclusió en tots els estudis de la UIB, com a crèdits de lliure configuració, de les pràctiques externes relacionades amb la gestió del medi ambient i l'educació ambiental.
- 5.3.8.** Organització de seminaris i conferències sobre temes ambientals, convalidables per crèdits de lliure configuració.
- 5.3.9.** Establiment de sistemes de col·laboració institucional per a la realització de pràctiques en empreses dedicades a la gestió i l'educació ambiental.

5 Universitat

Objectius interns

Sectors:
Docència
Investigació

Formació permanent del personal

5.4. Incorporar la dimensió ambiental en la formació permanent del personal docent i investigador (PDI)

- 5.4.1.** Identificació periòdica de la percepció i interessos de caràcter socioambiental del PDI dels diferents departaments.
- 5.4.2.** Inclusió de l'educació ambiental als plans de formació permanent del PDI.
- 5.4.3.** Establiment de convenis de cooperació amb altres sectors per a la realització de programes de formació del professorat.
- 5.4.4.** Establiment d'incentius per a la formació en temàtica ambiental per part del PDI.
- 5.4.5.** Inclusió de la temàtica ambiental entre les prioritats en la convocatòria de beques i ajuts a projectes, i potenciació de les activitats que fomentin la comunicació, l'intercanvi i la col·laboració interdisciplinària.
- 5.4.6.** Difusió a través dels òrgans de comunicació sindicals del PDI d'informació i orientacions relacionades amb l'educació ambiental.

5 Universitat

Objectius interns

Sectors:
Administració i gestió

Formació permanent del personal

5.5. Incorporar la formació ambiental a la formació del personal d'administració i serveis (PAS) i de les empreses contractades

- 5.5.1.** Inclusió de la valoració de la formació mediambiental en els criteris de contractació i de promoció del PAS.
- 5.5.2.** Identificació de les necessitats formatives del PAS en matèria ambiental.
- 5.5.3.** Organització de cursos de formació inicial i permanent en temàtica ambiental adreçats al PAS.
- 5.5.4.** Organització de cursos sobre bones pràctiques ambientals per al personal de les empreses contractades.
- 5.5.5.** Creació i difusió de recursos singulars o periòdics per a la formació ambiental del PAS.
- 5.5.6.** Difusió, a través dels òrgans de comunicació sindicals del PAS, d'informació i orientacions relacionades amb l'educació ambiental.

5 Universitat

Objectius interns

Sectors:
Extensió cultural

Formació permanent del personal

5.6. Contribuir a la sensibilització ambiental de tota la comunitat universitària

- 5.6.1.** Difusió en diferents mitjans propis i aliens dels resultats de la recerca i activitats realitzades en matèria ambiental.
- 5.6.2.** Disseny i realització d'una exposició permanent ubicada en el campus i específicament adreçada a la sensibilització ambiental, amb atenció a les seus insulars de la UIB.
- 5.6.3.** Ubicació en llocs estratègics dels campus de panells informatius relatius a l'ambientalització del campus i els sistemes de gestió ambiental adoptats.
- 5.6.4.** Organització de trobades periòdiques amb organitzacions no governamentals que realitzin activitats d'educació ambiental.

5 Universitat

Objectius interns

Sectors:
Administració i gestió
Extensió cultural

Millora de la qualitat de
l'activitat pròpia

5.7. Incorporar hàbits d'usos sostenibles dels recursos en tots els usuaris del campus

- 5.7.1.** Creació d'una comissió per a l'ambientalització del campus, amb representació de tots els edificis i serveis.
- 5.7.2.** Divulgació dels sistemes de gestió ambiental (SGA) entre els òrgans de govern i el personal de gestió, i en general als usuaris i col·lectius universitaris.
- 5.7.3.** Desenvolupament d'un programa de difusió i d'aplicació de bones pràctiques ambientals per als administradors i en general als usuaris i col·lectius dels serveis universitaris.

5 Universitat

Objectius interns

Sectors:
Investigació

Millora de la qualitat de
l'activitat pròpia

5.8. Incentivar la investigació en medi ambient i educació ambiental

- 5.8.1.** Incorporació del medi ambient i l'educació ambiental com a línies prioritàries d'investigació bàsica i aplicada, amb especial atenció a la col·laboració interdepartamental.
- 5.8.2.** Anàlisi i identificació de les demandes de la societat balear en medi ambient i educació ambiental.
- 5.8.3.** Establiment de convenis de col·laboració amb els altres marcs d'acció per al desenvolupament de projectes de recerca en medi ambient i educació ambiental.
- 5.8.4.** Institucionalització d'una comissió interdepartamental per a l'establiment de línies de recerca comunes en medi ambient i educació ambiental.
- 5.8.5.** Difusió de les tesis doctorals i altres investigacions relatives al medi ambient.

5 Universitat

Objectius externs

Sectors:
Extensió cultural

Educació i/o formació a
altres marcs i sectors

5.9. Contribuir a la formació en educació ambiental de la societat balear

- 5.9.1.** Establiment d'un conveni de col·laboració amb l'administració i altres marcs d'acció per fomentar la formació en medi ambient i educació ambiental entre la societat balear.
- 5.9.2.** Organització d'un mòdul de formació en medi ambient i educació ambiental a distància que pugui ser seguit per qualsevol persona interessada.
- 5.9.3.** Disseny de programes en medi ambient i educació ambiental a impartir en el marc de les activitats d'Extensió Universitària.
- 5.9.4.** Promoció d'activitats de les associacions i sindicats d'estudiants per estendre l'educació ambiental a altres col·lectius socials.
- 5.9.5.** Establiment d'un conveni de col·laboració amb els mitjans de comunicació per a la inclusió de dades ambientals i informació d'educació ambiental.

5 Universitat

Objectius externs

Sectors:
Docència

Educació i/o formació a
altres marcs i sectors

5.10. Promoure i facilitar el reciclatge i la formació permanent en temàtica ambiental dels diferents col·lectius professionals

5.10.1. Detecció i anàlisi, en col·laboració amb els agents d'altres marcs d'acció, de les necessitats de formació permanent i actualitzada en temàtica ambiental.

5.10.2. Col·laboració, en el marc de convenis institucionals, amb els agents d'altres marcs d'acció, per promoure, organitzar i facilitar la formació permanent presencial i a distància en temàtica ambiental específica.

5.10.3. Disseny i preparació dels mecanismes idonis per posar els recursos formatius i la informació ambiental disponible a la UIB a l'abast dels treballadors, professionals i empresaris.

5 Universitat

Objectius externs

Sectors:
Docència

Educació i/o formació a
altres marcs i sectors

5.11. Incorporar l'educació ambiental a la formació inicial dels futurs educadors

- 5.11.1.** Incorporació als estudis de formació de professorat d'assignatures relacionades amb el medi ambient i amb l'educació ambiental, i de bones pràctiques ambientals.
- 5.11.2.** Priorització dels centres educatius que desenvolupen experiències d'educació ambiental com a centres de pràctiques.
- 5.11.3.** Incorporació d'un mòdul d'educació ambiental al Curs de Qualificació Pedagògica (CQP) i, en general, de l'educació ambiental a les didàctiques específiques i al pràcticum del CQP.
- 5.11.4.** Incorporació al disseny del CQP d'assignatures de lliure configuració convalidables sobre pedagogia ambiental i disseny de programes d'educació ambiental.
- 5.11.5.** Formació de formadors (professors de didàctiques específiques) en temes de medi ambient i educació ambiental.
- 5.11.6.** Disseny d'un mòdul de formació a distància en medi ambient i educació ambiental per a la formació inicial de professors de primària i secundària.

5 Universitat

Objectius externs

Sectors:
Investigació
Administració i gestió

Coordinació i/o cooperació
amb altres marcs i sectors

5.12. Potenciar la coordinació i la cooperació institucional

5.12.1. Manteniment, per part de la UIB, del vigent compromís de participar en el Fòrum d'Educació Ambiental de les Illes Balears.

5.12.2. Conveni amb els agents d'altres marcs d'acció per a l'enfortiment de vies de col·laboració en medi ambient i educació ambiental, especialment de la investigació sobre la percepció i cultura ambientals.

5.12.3. Compromís de la UIB per col·laborar amb el Centre d'Informació i Documentació Ambiental.

